

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, XXX
[...] (2019) XXX draft

SPOROČILO KOMISIJE

**Sporočilo o varstvu zaupnih informacij za zasebno uveljavljanje konkurenčnega prava
EU na nacionalnih sodiščih**

SPOROČILO KOMISIJE

Sporočilo o varstvu zaupnih informacij za zasebno uveljavljanje konkurenčnega prava EU na nacionalnih sodiščih

I. Področje uporabe in namen tega sporočila

1. Dostop do dokazov je pomemben element za uveljavljanje pravic, ki za posameznike izhajajo iz členov 101 ali 102 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU), v civilnih postopkih pred nacionalnimi sodišči. Bistvena vloga nacionalnih sodišč je, da z razkrivanjem dokazov odpravljajo informacijsko asimetrijo med tožniki in toženci.
2. Zasebno uveljavljanje konkurenčnega prava EU lahko poteka v različnih oblikah, med drugim:
 - (i) v obliki ugotovitvenih tožb, ki jih je mogoče razumeti kot ukrepe, s katerimi si tožniki prizadevajo pridobiti razglasitev sodišča, da je toženec kršil konkurenčno pravo EU in da so bili sami zaradi take kršitve oškodovani. V teh primerih nacionalna sodišča odločijo o količinski opredelitvi povzročene škode v ločenih nadaljnjih postopkih;
 - (ii) v obliki vlog za začasno odredbo, ki jih je mogoče razumeti kot ukrepe za ustavitev ravnanja, ki je v nasprotju s pravili konkurence EU, ali
 - (iii) v obliki odškodninskih tožb, ki jih je mogoče razumeti kot ukrepe, s katerimi si tožniki prizadevajo pridobiti odškodnino za škodo, povzročeno s kršitvijo konkurenčnega prava EU s strani podjetja ali podjetniških združenj. Odškodninske tožbe bi lahko bile nadaljnje ali samostojne tožbe. Nadaljnje tožbe so civilne tožbe, vložene po tem, ko je Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: Komisija) ali nacionalni organ, pristojen za konkurenco, ugotovil kršitev. Samostojne tožbe so civilne tožbe, ki ne izhajajo iz predhodne ugotovitve organa, pristojnega za konkurenco, o kršitvi konkurenčnega prava. V takem primeru bo sodišče najprej ocenilo, ali je bilo konkurenčno pravo kršeno, nato, ali je tožnik utrpel škodo, nazadnje pa bo takšno škodo količinsko opredelilo in odredilo odškodnino.
3. Pri tožbah za zasebno uveljavljanje konkurenčnega prava EU je verjetno, da bodo nacionalna sodišča prejela zahtevke za razkritje dokazov, ki vsebujejo zaupne informacije. To velja zlasti za odškodninske tožbe.
4. Pri odškodninskih tožbah bi morale biti nacionalnim sodiščem omogočeno, da na zahtevo stranke odredijo razkritje natančno določenih dokazov ali vrst dokazov ob ustreznem upoštevanju nujnosti in sorazmernosti ukrepov razkritja¹. V ta namen bi morala nacionalna sodišča imeti na voljo vrsto ukrepov, ki bi zaščitili zaupne informacije tako, da ne bi ovirali stranke pri učinkovitem dostopu do pravnega varstva ali uresničevanju pravice do polne odškodnine. Hkrati bi morala nacionalna sodišča upoštevati zaščitne ukrepe, potrebne za varstvo dokazov, ki vsebujejo zaupne informacije².
5. Namen tega sporočila je nacionalnim sodiščem pomagati pri obravnavanju zahtevkov za razkritje zaupnih informacij v postopkih za zasebno uveljavljanje konkurenčnega prava EU, zlasti pri obravnavi odškodninskih tožb³. Še zlasti pa je njegov namen nacionalnim sodiščem

¹ Člen 5(1), (2) in (3) Direktive 2014/104/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. novembra 2014 o nekaterih pravilih, ki urejajo odškodninske tožbe po nacionalnem pravu za kršitve določb konkurenčnega prava držav članic in Evropske unije (UL L 349, 5.12.2014, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: direktiva o odškodninskih tožbah).

² Glej uvodno izjavo 18 in člen 5(4) direktive o odškodninskih tožbah.

³ Člen 2(1) direktive o odškodninskih tožbah opredeljuje „kršitev konkurenčnega prava“ kot kršitev člena 101 ali 102 PDEU ali nacionalnega konkurenčnega prava. Člen 2(3) te direktive „nacionalno konkurenčno pravo“ opredeljuje kot določbe nacionalnega prava, ki imajo večinoma isti cilj kot člena 101 in 102 PDEU ter se uporabljajo v isti

pomagati pri izbiri učinkovitih zaščitnih ukrepov ob upoštevanju posebnih okoliščin primera, vrste in stopnje občutljivosti zaupnih informacij ter drugih ustreznih vidikov, navedenih v oddelku III v nadaljevanju. Takšni ukrepi se lahko uporabijo, če so na voljo v okviru nacionalnih postopkovnih pravil in so skladni z njimi, vključno s pravico do poštenega sojenja in pravico do obrambe, kot sta priznani v skladu s pravom EU in nacionalnim pravom.

6. To sporočilo služi kot navdih in smernice, za nacionalna sodišča ni zavezujoče in ne spreminja obstoječih pravil prava EU ali prava držav članic. Prav tako ne spreminja ali uvaja sprememb postopkovnih pravil, ki se uporabljajo za civilne postopke v različnih državah članicah. Zato nacionalno sodišče ni dolžno ravnati v skladu s tem sporočilom. To sporočilo prav tako ne posega v sodno prakso sodišč EU.
7. Poleg tega se ničesar v tem sporočilu ne bi smelo razlagati tako, da bi se omogočalo razkritje dokazov, zaščiteneh na podlagi varovanja poklicne skrivnosti odvetnikov, tj. načela zaupnosti komunikacij med pravnim zastopnikom in njegovo stranko⁴. To sporočilo ne zajema pravil in praks o dostopu javnosti do dokumentov evropskih institucij na podlagi Uredbe (ES) št. 1049/20015 in o obdelavi osebnih podatkov na podlagi Uredbe (EU) 2018/1725 in Uredbe (EU) 2016/6796 ter vanje ne posega.
8. Nazadnje to sporočilo temelji na nekaterih vidikih, obravnavanih v obvestilu o sodelovanju med Komisijo in nacionalnimi sodišči⁷. To sporočilo upošteva tudi ustrezne vidike direktive o poslovnih skrivnostih⁸ in je v celoti skladno z njimi.

II. Razkritje dokazov, ki vsebujejo zaupne informacije, pred nacionalnimi sodišči

A. Pomembni premisleki za razkritje dokazov

9. Pri zasebnem uveljavljanju konkurenčnega prava EU je sposobnost strank, da učinkovito uresničujejo svoje pravice, pogosto odvisna od možnosti dostopa do dokazov, ki so potrebni za utemeljitev njihovega zahtevka ali ugovora.
10. Za tožnike bo tak dostop do dokazov med drugim potreben za dokazovanje kršitve pri samostojnih tožbah, da bi dokazali vzročno zvezo med kršitvijo in domnevno škodo ter, če je

zadevi in vzporedno s konkurenčnim pravom Unije v skladu s členom 3(1) Uredbe (ES) št. 1/2003, z izjemo določb nacionalnega prava, ki nalogajo kazenske sankcije fizičnim osebam, razen kadar so takšne kazenske sankcije sredstvo, s katerim se izvršujejo pravila konkurence, ki se uporabljajo za podjetja.

⁴ Člen 5(6) direktive o odškodninskih tožbah; glej tudi sodbo Sodišča v zadevi 155/79, AM & S Europe proti Komisiji, EU:C:1982:157, in zadevi C-550/07 P, Akzo Nobel Chemicals in Akros Chemicals proti Komisiji, EU:C:2010:512.

⁵ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1049/2001 z dne 30. maja 2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (UL L 145, 31.5.2001, str. 43). „Namen te uredbe je čim bolj uresničiti pravico dostopa javnosti do dokumentov [...], (uvodna izjava 4). Uredba o dostopu do dokumentov se nanaša na preglednost, njen cilj pa je razkritje informacij širši javnosti. Kot je pred kratkim pojasnilo Splošno sodišče „[...] je predmet Uredbe št. 1049/2001 podelitev pravice do dostopa javnosti do dokumentov institucij na splošno, in ne določitev pravil za varstvo posebnega interesa, ki bi ga neka oseba lahko imela za dostop do enega od dokumentov“ (glej zadevo T-623/13, Unión de Almacenasistas de Hierros de España proti Komisiji, ECLI:EU:T:2015:268, točka 86). Zato ta uredba ni namenjena posebnim potrebam tožnikov, ki zahtevajo odškodnino zaradi kršitev konkurenčnega prava EU. Namesto tega se lahko ti tožniki v celoti oprejo na nacionalna pravila, ki prenašajo člena 5 in 6 direktive o odškodninskih tožbah v nacionalno zakonodajo.

⁶ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. Oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 295, 21.11.2018, str. 39) in Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁷ Obvestilo Komisije o sodelovanju med Komisijo in sodišči držav članic EU pri uporabi členov 81 in 82 ES (UL C 101, 27.4.2004, str. 54), kakor je bilo spremenjeno s Sporočilom Komisije – Spremembe Obvestila Komisije o sodelovanju med Komisijo in sodišči držav članic EU pri uporabi členov 81 in 82 ES (UL C 256, 5.8.2015, str. 5) (v nadaljnjem besedilu: obvestilo o sodelovanju z nacionalnimi sodišči).

⁸ Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. Junija 2016 o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem (UL L 157, 15.6.2016, str. 1).

temu tako, to škodo količinsko opredelili. Vendar pa stranka, ki nosi dokazno breme, takih dokazov nima vedno v lasti ali ji niso zlahka dostopni.

11. Na primer v okviru nadaljnjih odškodninskih tožb morajo tožniki morda zaprositi za dostop do dokazov, da dokažejo obstoj ali obseg škode, ki so jo utrpeli, saj ima potrebne dokaze pogosto v lasti toženec. Poleg tega, če na primer toženec trdi, da je tožnik na lastne stranke prenesel povečane stroške iz kršitve (t. i. ugovor nadaljnjega prenosa), lahko toženec potrebuje dostop do dokazov, ki jih imajo v lasti tožnik ali tretje osebe⁹.
12. V večini primerov bo imela zahtevane dokaze v lasti ena od strank. V nekaterih primerih bodo iskani dokazi (npr. za ugotovitev kršitve ali opredelitev njenega časovnega obsega) v dokumentih, predloženih organu, pristojnemu za konkurenco, ali dokumentih, ki jih je toženec od takšnega organa pridobil z dostopom do njegovega spisa (npr. že obstoječi dokumenti, odgovori na zahteve po informacijah itd.). V drugih primerih imata lahko toženec ali tožnik v lasti dodatne dokaze, ki so pomembni za odškodninski zahtevek (npr. količinska opredelitev škode, določitev vzročne zveze, ocena morebitnega nadaljnjega prenosa povečanih stroškov s strani tožencev itd.) in niso bili vključeni v spis organa, pristojnega za konkurenco. To zlasti velja za informacije, ki se nanašajo na cene, ki so specifične za posamezno stranko, stopnje dobička, prihodke ali druge podatke, kot je oblikovanje cen s strani kupcev itd.
13. Razkritje dokazov se zahteva od strank v civilnem postopku ali tretjih oseb, če gre za imetnike informacij, kar pomeni, da imajo dokaze pod svojim nadzorom. Pojem nadzora ne pomeni, da morajo biti dokumenti v fizični posesti imetnika informacij. Če bi bili dokazi na primer na trdem disku odvisnega podjetja toženca, bi se za take dokaze štelo, da so pod nadzorom toženca¹⁰.
14. Nacionalna sodišča se lahko na zahtevo stranke odločijo, da stranki ali tretji osebi odredijo razkritje dokazov. Če stranke v civilnem postopku ali katera koli druga tretja oseba ne morejo razumno predložiti ugotovljenih dokazov in se zahtevek nanaša na dokument v spisu Komisije ali ustreznega nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, lahko nacionalno sodišče odredbo naslovi na slednje¹¹. Do tega bi lahko prišlo, kadar zadevna stranka ne more najti določenega dokumenta (npr. datoteka je poškodovana, v prostorih je prišlo do požara in stari fizični dokumenti so bili uničeni).
15. Direktiva o odškodninskih tožbah države članice zlasti obvezuje, da zagotovijo pravico za tožnike in tožence do pridobitve razkritja dokazov, ki so relevantni za njihov zahtevek ali ugovor pod naslednjimi pogoji¹².
16. Prvič, nacionalna sodišča določijo, ali je odškodninski zahtevek verodostojen in ali se zahtevek za razkritje nanaša na ustrezne dokaze in je sorazmeren¹³. Direktiva o odškodninskih tožbah določa, da bi bilo treba pri ocenjevanju sorazmernosti upoštevati obseg in stroške razkritja, zlasti za zadevne tretje osebe, vključno s preprečitvijo vsesplošnega iskanja

⁹ Sporočilo Komisije o ocenjevanju škode v odškodninskih tožbah zaradi kršitev protimonopolnih pravil (UL C 167, 13.6.2013, str. 19) in Praktični vodnik za ocenjevanje škode v odškodninskih tožbah zaradi kršitev člena 101 ali 102 Pogodbe o delovanju Evropske unije (11. 6. 2013). Glej tudi smernice za nacionalna sodišča o ocenjevanju deleža povečanih stroškov kartela, prenesenih na posredne kupce in končne potrošnike (*opomba: še niso objavljene*).

¹⁰ Kar zadeva pojem podjetja v okviru zasebnega uveljavljanja glej zadevo C-724/17, Vantaan kaupunki proti Skanska Industrial Solutions Oy in drugim, EU:C:2019:204, točka 47.

¹¹ Glej člen 4(3) PEU o načelu lojalnega sodelovanja med Unijo in državami članicami ter člen 15(1) Uredbe št. 1/2003 glede zahtev po informacijah, naslovljenih na Komisijo, ter zadevo C-2/88, Zwartveld, EU:C:1990:315, točka 22. Glej tudi člen 6(10) direktive o odškodninskih tožbah, ki določa, da je razkritje dokumentov s strani organa, pristojnega za konkurenco, le skrajni ukrep („Države članice zagotovijo, da nacionalna sodišča od organa, pristojnega za konkurenco, zahtevajo razkritje dokazov iz njegovega spisa le, kadar stranka ali tretja oseba ni zmožna ali ne more ustrezno zagotoviti zahtevanih dokazov.“).

¹² Glej uvodno izjavo 15 in člen 5(1) direktive o odškodninskih tožbah.

¹³ Glej člen 5(1) in (3) direktive o odškodninskih tožbah. Glej tudi pripombe Komisije višjemu sodišču Združenega Kraljestva („UK High Court of Justice“) z dne 27. januarja 2017 v skladu s členom 15(3) Uredbe (ES) št. 1/2003 v zadevi EURIBOR, odstavci 24, na voljo na povezavi http://ec.europa.eu/competition/court/antitrust_amicus_curiae.html.

informacij, ki po vsej verjetnosti niso pomembne za stranke v postopku. Zelo široki ali posplošeni zahtevki za razkritje verjetno takšnih zahtev ne bodo izpolnjevali¹⁴.

17. Drugič, v zahtevkih za razkritje se opredelijo določeni dokazi ali ustrezni dokazi „karseda natančno in podrobno“ na podlagi dejstev, dostopnih pod razumnimi pogoji¹⁵. Vrste dokazov bi bile lahko opredeljene z navedbo skupnih značilnosti njihovih sestavnih delov, kot so narava, predmet ali vsebina dokumentov, katerih razkritje se zahteva, čas njihovega nastanka ali druga merila. Na primer, zahtevki za vrste dokazov bi se lahko nanašali na podatke o prodaji izdelka Y, ki sta jih podjetji A in B izmenjali med letoma 2000 in 2005.
18. Tretjič, kar zadeva razkritje informacij, vključenih v spis Komisije ali nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, je v direktivi o odškodninskih tožbah določeno, da mora nacionalno sodišče pri ocenjevanju sorazmernosti odredbe o razkritju med drugim preučiti, ali „zahteva vsebuje podrobnosti o naravi, predmetu ali vsebini dokumentov, predloženih organu, pristojnemu za konkurenco, ali je del spisa takšnega organa, ali pa je bila zahteva bolj splošna zahteva v zvezi z dokumenti, predloženimi organu, pristojnemu za konkurenco“¹⁶. Vendar je treba v zvezi s temi vrstami dokumentov opozoriti, da direktiva o odškodninskih tožbah določa, da se izjave zaradi prizanesljivosti in vloge za poravnavo ne smejo nikoli razkriti (t. i. „dokumenti s črne liste“)¹⁷. Poleg tega nacionalno sodišče ne more odrediti razkritja informacij, ki jih je pripravila fizična ali pravna oseba posebej za postopek organa, pristojnega za konkurenco; informacij, ki jih je med postopkom zbral organ, pristojen za konkurenco, in jih poslal strankam, ter vlog za poravnavo, ki so bile umaknjene (t. i. dokumenti s sive liste), če Komisija ali nacionalni organ, pristojen za konkurenco, še nista končala postopka¹⁸.

B. Razkritje zaupnih informacij

19. Nacionalna sodišča v postopkih za zasebno uveljavljanje konkurenčnega prava EU zagotovijo učinkovito uresničevanje pravic tožnikov in tožencev, in sicer z odobritvijo dostopa do ustreznih informacij za utemeljitev zadevnih zahtevkov (če so izpolnjeni pogoji za njihovo razkritje), hkrati pa varujejo interese stranke ali tretje osebe, katere zaupne informacije so predmet razkritja.
20. Poleg tega dejstvo, da so informacije zaupne narave, v okviru nacionalnih postopkov ni absolutna ovira za njihovo razkritje¹⁹. Enako velja tudi za razkritje poslovnih skrivnosti v okviru direktive o poslovnih skrivnostih²⁰.
21. Vendar bi morale biti pri razkrivanju zaupnih informacij take informacije zaščitene, kolikor je to mogoče. Dejansko je varstvo poslovnih skrivnosti in drugih zaupnih informacij splošno načelo prava EU²¹.

¹⁴ Glej uvodno izjavo 23 direktive o odškodninskih tožbah glede načela sorazmernosti in preprečevanja iskanja na slepo, tj. vsesplošnega ali preširokega iskanja informacij, ki po vsej verjetnosti niso pomembne za stranke v postopku.

¹⁵ Glej uvodno izjavo 16 in člen 5(2) direktive o odškodninskih tožbah.

¹⁶ Člen 6(4)(a) direktive o odškodninskih tožbah.

¹⁷ Člen 6(6) direktive o odškodninskih tožbah.

¹⁸ Člen 6(5) direktive o odškodninskih tožbah.

¹⁹ Zadeva T-353/94, *Postbank*, EU:T:1996:119, točki 66 in 89; v navdih glej tudi obvestilo o sodelovanju z nacionalnimi sodišči, citirano zgoraj, odstavek 24, ter Obvestilo Komisije o pravilih za vpogled v spis Komisije v zadevah na podlagi členov 81 in 82 Pogodbe ES, členov 53, 54 in 57 Sporazuma EGP in Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 (UL C 325, 22.12.2005, str. 7), kakor je bilo spremenjeno (UL C 144, 23.4.2016, str. 29) (v nadaljnjem besedilu: obvestilo o vpogledu v spis), odstavek 24.

²⁰ Glej člena 3 in 9 direktive o poslovnih skrivnostih.

²¹ Glej člen 339 PDEU. Glej tudi zadevo C-53/85, *Akzo Chemie proti Komisiji*, EU:C:1986:256, točka 28; zadevo C-36/92 P, *SEP proti Komisiji*, EU:C:1994:205, točka 37 in zadevo C-15/16, *Baumeister*, EU:C:2018:464, točka 53. Varstvo zaupnih informacij je tudi posledica pravice vsakogar do spoštovanja njegovega zasebnega in družinskega življenja iz člena 7 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (UL C 326, 26.10.2012, str. 391) (glej zadevo C-450/06, *Varec S.A. proti Belgijski državi*, EU:C:2008:91, točke 46–54).

22. Kar zadeva zasebno uveljavljanje, direktiva o poslovnih skrivnostih opredeljuje pojem poslovne skrivnosti na ravni EU. Člen 2(1) direktive o poslovnih skrivnostih poslovno skrivnost opredeljuje kot informacijo, ki izpolnjuje vse naslednje zahteve:
- (i) je skrivnost v smislu, da kot celota ali v natančni konfiguraciji in sestavi njenih komponent ni splošno znana ali lahko dosegljiva osebam v krogih, ki se običajno ukvarjajo s to vrsto informacij;
 - (ii) ima tržno vrednost, ker je skrivnost, ter
 - (iii) v danih okoliščinah je oseba, ki ima zakoniti nadzor nad to informacijo, razumno ukrepala, da jo ohrani kot skrivnost.
23. Poslovne skrivnosti, kakor so opredeljene zgoraj, se po definiciji štejejo za zaupne informacije. Vendar pa se za zaupne lahko štejejo tudi druge vrste informacij.
24. Ali gre pri posamezni informaciji za zaupno informacijo, se lahko oceni za vsak primer posebej. Stranke v upravnem postopku so na primer lahko vložile zahtevke po zaupnosti v razmerju do drugih strank v upravnem postopku, vendar takih zahtevkov ne morejo vložiti v razmerju do strank, ki zahtevajo razkritje istih informacij pred nacionalnim sodiščem v civilnih postopkih. To velja tudi za tretje osebe, od katerih bi Komisija lahko pridobila informacije med upravnimi postopki.
25. Poleg tega bi morala nacionalna sodišča upoštevati nacionalne predpise ali ustrezno nacionalno sodno prakso, ki opredeljujejo zaupne informacije. Zato to sporočilo ne navaja opredelitve zaupnih informacij za zasebno uveljavljanje konkurenčnega prava EU na nacionalnih sodiščih. Vendar se je mogoče ravnati po sodni praksi sodišč EU²², po kateri se za zaupno informacijo šteje dokaz, ki izpolnjuje naslednje kumulativne pogoje:
- (i) za ta dokaz ve omejeno število oseb²³; ter
 - (ii) njegovo razkritje lahko resno škodi osebi, ki ga je dala na voljo, ali tretjim osebam. Običajno se to zgodi takrat, ko imajo informacije poslovno, finančno ali strateško vrednost. V tem smislu je lahko zaupna narava informacij odvisna od osebe, ki ji bo razkrita (npr. ali je to konkurent, stranka ali dobavitelj)²⁴. Da se oceni potencial za povzročitev škode, je prav tako pomembno, da se upošteva, kako aktualna je informacija. Občutljive informacije v zvezi s tekočim ali prihodnjim poslovnim odnosom, notranjimi poslovnimi načrti in drugimi poslovnimi informacijami, ki so usmerjene v prihodnost, bi lahko pogosto (vsaj delno) opredelili kot zaupne informacije. Vendar lahko tudi take informacije izgubijo svojo zaupno naravo, če „zaradi pretečenega časa izgubijo svoj poslovni pomen“²⁵; ter
 - (iii) interesi, ki jim razkritje dokaza lahko povzroči škodo, so objektivno vredni zaščite. V zvezi s tem interes stranke, da zaščiti sebe ali svoj ugled pred kakršno koli naložitvijo

²² Zadeva T-198/03, Bank Austria proti Komisiji, EU:T:2006:136, točka 71; zadeva T-474/04, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse proti Komisiji, EU:T:2007:306, točka 65; zadeva T-88/09, Idromacchine proti Komisiji, EU:T:2011:641, točka 45; zadeva T-345/12, Akzo Nobel in drugi proti Komisiji, EU:T:2015:50, točka 65 in zadeva C-162/15 P, Evonik Degussa proti Komisiji, ECLI:EU:C:2017:205, točka 107.

²³ Vendar lahko informacije izgubijo svojo zaupno naravo, kakor hitro so „na voljo specializiranim krogom ali je do njih mogoče priti s sklepanjem iz javno dostopnih informacij“. glej na primer sklep v združenih zadevah T-134/94 itd., NMH Stahlwerke proti Komisiji, EU:T:1996:85, točka 40; sklep v zadevi T-89/96, British Steel proti Komisiji, EU:T:1997:77, točka 29; sklep v zadevi T-271/03, Deutsche Telekom proti Komisiji, EU:T:2006:163, točki 64 in 65, in sklep v zadevi T-336/07, Telefónica proti Komisiji, EU:T:2008:299, točke 39, 63 in 64; glej tudi obvestilo o vpogledu v spis, odstavek 23.

²⁴ To je pomembno tudi v zvezi z zaščito tretjih oseb pred tveganjem povračilnih ukrepov s strani konkurenta ali trgovskega partnerja, ki lahko nanje izvajata znaten tržni ali gospodarski pritisk. Glej na primer zadevo C-310/93, BPB Industries in British Gypsum proti Komisiji, EU:C:1995:101, točki 26 in 27.

²⁵ Informacijo, ki je bila zaupna, vendar je stara pet let ali več, je treba obravnavati kot zgodovinsko, razen izjemoma, če tožnik ne dokaže, da je še vedno bistven element njegovega poslovnega položaja ali položaja tretje osebe; v zvezi s tem glej zadevo C-162/15 P, Evonik Degussa proti Komisiji, EU:C:2017:205, točka 64, in zadevo C-15/16, Baumeister, EU:C:2018:464, točka 54. Glej tudi obvestilo o vpogledu v spis, odstavek 23.

plačila odškodnine s strani nacionalnega sodišča zaradi njene udeležbe pri kršitvi konkurenčnega prava, ni interes, ki bi bil vreden zaščite²⁶.

C. Sodelovanje med Komisijo in nacionalnimi sodišči v okviru razkritja dokazov

26. Nacionalno sodišče se lahko v civilnih postopkih za uporabo členov 101 in 102 PDEU odloči, da bo zaprosilo Komisijo za mnenje o vprašanjih glede uporabe konkurenčnega prava EU ali za posredovanje kakršnih koli pravnih, gospodarskih ali postopkovnih informacij, s katerimi Komisija razpolaga, v skladu z načelom lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) Pogodbe o Evropski uniji²⁷. Nacionalno sodišče bi lahko na primer zahtevalo dokumente iz spisa Komisije, če jih nobena druga stranka (ali tretja oseba) ni zmožna ali ne more ustrezno zagotoviti²⁸. V zvezi s tem je pomembno opozoriti, da Komisija, kot je navedeno zgoraj, ne bo posredovala dokumentov s črne liste ali, če njeni postopki niso zaključeni, dokumentov s sive liste (glej odstavek 18)²⁹.
27. Poleg tega pomoč Komisije nacionalnim sodiščem ne sme ogroziti jamstev, ki jih imajo fizične in pravne osebe na podlagi načela varovanja poslovne skrivnosti v skladu s členom 339 PDEU in členom 28 Uredbe (ES) št. 1/2003³⁰.
28. Če Komisija meni, da informacije, za katere prosi nacionalno sodišče, vsebujejo zaupne informacije, pred posredovanjem zadevnih informacij na nacionalno sodišče naslovi vprašanje, ali lahko zagotovi varstvo zaupnih informacij, in preuči ukrepe, ki jih je v ta namen uvedlo nacionalno sodišče. Nacionalno sodišče bi moralo osebi, katere zaupne informacije se razkrijejo, zagotoviti potrebna jamstva za zaščito teh informacij³¹.
29. Če Komisija meni, da lahko nacionalno sodišče ustrezno zagotovi pravice fizičnih in pravnih oseb do varstva zaupnosti, mu bo zahtevane informacije posredovala. Nacionalno sodišče lahko nato razkrije informacije v nacionalnih postopkih z uporabo ukrepov za varstvo zaupnosti informacij, ki so bili sporočeni Komisiji, in pri tem upošteva vse pripombe, ki jih je v zvezi s tem predložila Komisija.

III. Ukrepi za varstvo zaupnih informacij

A. Uvod

30. Cilj tega sporočila je, da služi kot vir navdiha in nezavezujoče smernice ter tako pomaga nacionalnim sodiščem, da v posameznem zahtevku za razkritje ocenijo, katere ukrepe je morda treba sprejeti pred razkritjem zaupnih informacij.
31. Direktiva o odškodninskih tožbah primeroma navaja nekatere ukrepe, kot so možnost prilagoditve občutljivih delov dokumentov, obravnav za zaprtimi vrati, omejitve kroga oseb,

²⁶ Glej zadevo Bank Austria, navedeno zgoraj, točko 78, in zadevo Evonik Degussa, navedeno zgoraj, točke 107 do 110 in 117. Glej tudi sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi Gillberg proti Švedski [GC], št. 41723/06, točka 67, v skladu s katero „se ni mogoče opreti na člen 8, da bi se pritožili zaradi izgube ugleda, ki je predvidljiva posledica lastnih dejanj osebe, kot je na primer storitev kaznivega dejanja.“

²⁷ Člen 15(1) Uredbe (ES) št. 1/2003; obvestilo o sodelovanju z nacionalnimi sodišči, odstavek 21, 27 in 29; zadeva Postbank, točka 65; glej tudi zadevo Zwartveld, točki 21 in 22.

²⁸ Glej člen 6(10) direktive o odškodninskih tožbah.

²⁹ Glej člen 16a(2) Uredbe Komisije (ES) št. 773/2004 z dne 7. aprila 2004 v zvezi z vodenjem postopkov Komisije v skladu s členoma 81 in 82 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, kakor je bila spremenjena (UL L 123, 27.4.2004, str. 18). Glej tudi odstavek 26 obvestila o sodelovanju z nacionalnimi sodišči v zvezi z zavrnitvijo posredovanja informacij iz pomembnejših razlogov, povezanih s potrebo po zaščiti interesov Unije, ali zaradi preprečitve vsakršnega oviranja delovanja in neodvisnosti Komisije.

³⁰ Zadeva Postbank, točka 90.

³¹ Obvestilo o sodelovanju z nacionalnimi sodišči, odstavek 25. Glej tudi odstavek 12 Mnenja Komisije z dne 22. decembra 2014 na prošnjo v skladu s členom 15(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe, Minister za zdravje in drugi proti Servier Laboratories Limited in drugi, C(2014) 10264 final, na voljo na povezavi: http://ec.europa.eu/competition/court/confidentiality_rings_final_opinion_en.pdf.

upravičenih prisostvovati razkritju dokazov, in navodila izvedencem, naj pripravijo povzetke informacij v zgoščeni ali sicer nezaupni obliki³². Seveda je izbira ukrepa, ki se uporabi za zaščito zaupnih informacij pri odreditvi razkritja, odvisna od posebnih nacionalnih postopkovnih pravil, vključno s tem, v kakšnem obsegu so nekateri ukrepi sploh na voljo.

32. Eden ali več učinkovitih ukrepov za zaščito zaupnosti v postopkih razkritja bo izbran na podlagi ocene vsakega primera posebej, ki je lahko odvisna od več dejavnikov, med katerimi so med drugim:
- (i) narava in stopnja občutljivosti informacij, ki so predmet razkritja (npr. imena strank, cene, struktura stroškov, stopnje dobička itd.) in, ali je za namen uresničevanja pravic stranke, ki zahteva razkritje, dostop do takih informacij lahko zagotovljen v zgoščeni ali anonimizirani obliki ali ne;
 - (ii) obseg zahtevanega razkritja (tj. količina ali število dokumentov, ki jih je treba razkriti);
 - (iii) število strank, ki jih zadeva pravdni postopek in razkritje. Nekateri ukrepi za varstvo zaupnosti so lahko učinkovitejši od drugih, odvisno od tega, ali je vpleten več kot eden vložnik zahtevka in/ali stranka, od katere se zahteva razkritje;
 - (iv) odnos med strankami (na primer, ali je stranka, od katere se razkritje zahteva, neposredni konkurent stranke, ki to razkritje zahteva³³, ali so med strankami vzpostavljeni tekoči dobavni odnosi itd.);
 - (v) vprašanje, ali gre pri lastnikih informacij, ki so predmet razkritja, ki so udeleženi v pravnem postopku pred nacionalnim sodiščem, za tretje osebe³⁴. Upoštevati je treba tudi pravice tretjih oseb, udeleženih v civilnih postopkih, do varstva njihovih zaupnih informacij³⁵. Stranka, od katere se zahteva razkritje, lahko ima v lasti dokumente tretje osebe, katerih vsebina je lahko zaupna v razmerju do vložnika zahtevka ali drugih strank v postopku³⁶;
 - (vi) krog posameznikov, ki jim je dovoljen dostop do informacij (tj. ali naj se razkritje odobri samo zunanjim pravnim zastopnikom ali se dostop do informacij dovoli tudi vložniku zahtevka (predstavnikom podjetja));
 - (vii) tveganje nenamernega razkritja;
 - (viii) zmožnost sodišča, da zavaruje zaupne informacije v celotnem obdobju civilnih postopkov in tudi po njihovem zaključku. Nacionalna sodišča lahko ugotovijo, da za učinkovito varstvo zaupnih informacij en sam ukrep ne bo zadostoval in bo morda treba med postopkom sprejeti druge ukrepe, ter

³² Glej uvodno izjavo 18 direktive o odškodninskih tožbah.

³³ Če sta na primer stranki neposredna konkurenta, mora izbrani ukrep zagotoviti, da način razkritja informacij strankam ne bo omogočil tajnega dogovarjanja ali dal konkurenčne prednosti stranki, ki razkritje zahteva.

³⁴ Stranka, od katere se zahteva razkritje, ni nujno lastnik podatkov. Stranka je lahko na primer imela dostop do informacij od tretjih strank v upravnem postopku pred Komisijo ali nacionalnim organom, pristojnim za konkurenco. Čeprav je ta stranka imela dostop do informacij, ni njihov lastnik.

³⁵ Glej zlasti člen 5(7) direktive o odškodninskih tožbah („Države članice zagotovijo, da imajo osebe, od katerih se zahteva razkritje, možnost, da so zaslišane, preden nacionalno sodišče odredi razkritje [...]“).

³⁶ Na primer, kar zadeva nezaupne različice dokumentov v zvezi s postopkom zbiranja podatkov, ki so bile pripravljene posebej za namene vpogleda v spis, glej Mnenje Komisije z dne 29. oktobra 2015 na podlagi uporabe člena 15(1) Uredbe Sveta (ES) št. 1/2003 z dne 16. decembra 2002 o izvajanju pravil konkurence iz členov 81 in 82 Pogodbe, Sainsbury's Supermarkets Ltd proti Mastercard Incorporated in drugi, (C(2015) 7682 final), odstavek 23, v katerem je Komisija navedla, da v tisti fazi ni bilo treba sprejeti stališča o tem, ali so bile informacije zaupne v razmerju do drugih strank, in dodala, da pa bi tretje osebe, ki so predložile informacije, lahko nasprotovale posredovanju informacij tožniku. Mnenje je v zaključku navedlo, da „[...] dejstvo, da bi podjetje Mastercard lahko bilo zadovoljno s posameznimi ureditvami, kot je zaupni krog, ne bi nujno zadovoljilo tretjih oseb, ki so predložile informacije“. Mnenje je na voljo na povezavi http://ec.europa.eu/competition/court/sainsbury_opinion_en.pdf.

- (ix) kakršne koli druge omejitve ali upravna bremena, povezana z razkritjem, kot so povečani stroški ali dodatni upravni koraki za nacionalni pravosodni sistem, stroški za stranke, od katerih se zahteva razkritje, morebitne zamude v postopkih itd.
33. Končno je izbira najučinkovitejših ukrepov lahko odvisna od obstoja in zmožnosti uvedbe in uveljavljanja sankcij v primeru neizpolnitve ali zavrnitve izpolnjevanja ukrepov, ki jih sodišča odredijo za varstvo zaupnih informacij. Nacionalnim sodiščem bi bilo treba omogočiti, da naložijo dovolj odvrtilne kazni v primeru neizpolnjevanja obveznosti varstva zaupnih informacij, zlasti da se strankam prepreči, da bi zaupne dokumente uporabile zunaj postopka, v katerem so bili razkriti³⁷. V skladu s členom 8 direktive o odškodninskih tožbah morajo imeti nacionalna sodišča možnost, da učinkovito naložijo kazni strankam, tretjim osebam in njihovim pravnim svetovalcem³⁸.
34. Natančna narava in obseg sankcij bosta odvisna od nacionalnih pravil. V skladu z direktivo o odškodninskih tožbah sankcije za neizpolnitev odredbe za razkritje, uničenje relevantnih dokazov; neizpolnitev obveznosti, naloženih z odredbo nacionalnega sodišča za varstvo zaupnih informacij, ali zavrnitev njihove izpolnitve in kršitev opredeljenih omejitev uporabe dokazov vključujejo možnost sprejetja odločitve v škodo strank, kot so domneva, da je relevantno vprašanje dokazano, ali popolna ali delna zavrnitev zahtevkov in ugovorov ter možnost odreditve plačila stroškov³⁹. Proti zunanjim pravnim svetovalcem ali izvedencem lahko njihova poklicna združenja uvedejo tudi disciplinske sankcije (npr. začasna izključitev, globe itd.).
35. Če povzamemo, možno je, da je pri izbiri ukrepa razkritja potrebna celovita ocena več dejavnikov. V sporočilu je v pomoč nacionalnim sodiščem pri tej oceni in tudi na podlagi izkušenj Komisije na področju upravnih in sodnih postopkov pripravljen pregled najpogostejših ukrepov, ki se – odvisno od njihove razpoložljivosti na podlagi postopkovnih pravil držav članic – lahko uporabijo za varstvo zaupnih informacij, in pomembnih premislekov v zvezi z njihovo učinkovitostjo.

B. Zaupni krogi

36. Zaupni krog je ukrep razkritja, pri katerem stranka, od katere se zahteva razkritje, da na razpolago specifične kategorije informacij, vključno z zaupnimi informacijami, samo določenim kategorijam posameznikov⁴⁰.

B.1 Zaupni krogi kot učinkovito sredstvo za varstvo zaupnosti

37. Za nacionalna sodišča so lahko zaupni krogi učinkovit ukrep za varstvo zaupnosti v različnih okoliščinah.
38. Prvič, zaupni krogi so lahko učinkoviti za zagotovitev razkritja kvantitativnih podatkov ali zelo občutljivih poslovnih in/ali strateških informacij, ki so sicer pomembne za zahtevek

³⁷ Glej npr. člen 16 direktive o poslovnih skrivnostih, ki določa možnost naložitve sankcij kateri koli osebi, ki ne izpolnjuje ali ne želi izpolniti ukrepov, odrejenih za ohranitev zaupnosti poslovnih skrivnosti med sodnim postopkom.

³⁸ Glej člen 8 direktive o odškodninskih tožbah. Glej tudi uvodno izjavo 33 direktive o odškodninskih tožbah. Uporaba sankcij je bistvenega pomena, saj nacionalna sodišča v večini primerov morda ne morejo izvajati nadzora v realnem času, ali stranke izpolnjujejo pravila odredbe o razkritju, zlasti v primeru zaupnega kroga.

³⁹ Člen 8(2) direktive o odškodninskih tožbah.

⁴⁰ Ta ukrep razkritja se lahko v posameznih jurisdikcijah imenuje tudi klubi zaupnosti. Tovrsten ukrep se lahko uporabi tudi v upravnih postopkih. Za postopke Komisije glej odstavek 96 in 97 Obvestila Komisije o dobrih praksah za izvajanje postopkov v zvezi s členoma 101 in 102 PDEU (UL C 308, 20.10.2011, str. 6) in odstavek 9 Najboljših praks pri razkritju informacij v varnih sobah v postopkih na podlagi členov 101 in 102 PDEU ter uredbe EU o združitvah, ki so na voljo na povezavi http://ec.europa.eu/competition/mergers/legislation/disclosure_information_data_rooms_en.pdf. Navodila o uporabi zaupnih krogov v postopkih Komisije so na voljo na povezavi http://ec.europa.eu/competition/antitrust/conf_rings.pdf.

stranke, vendar jih je zelo težko smiselno povzeti⁴¹, ali ki jih ni mogoče razkriti brez tveganja, da se pretirano redigirajo⁴², in torej brez izgube dokazne vrednosti. Z razkritjem dokumentov v zaupnem krogu se ustrezne zaupne informacije učinkovito razkrijejo, vendar je morebitna škoda, ki bi jo lahko povzročilo razkritje, nadzorovana ali zmanjšana na najmanjšo možno z omejitvijo dostopa do informacij glede na različne okoliščine primera (npr. vrsta in narava dokumentov, odnos strank, sestava kroga, dokumenti tretjih oseb itd.). V takih situacijah zaupni krogi pripomorejo k doseganju ravnovesja med potrebo po razkritju in obveznostjo varstva zaupnih informacij⁴³.

39. Drugič, zaupni krogi lahko omogočajo postopkovno ekonomičnost in učinkovitost, zlasti kadar je število zahtevanih dokumentov obsežno in se stranki lahko dogovorita o osnovnem seznamu dokumentov, ki se štejejo za pomembne za namene zahtevka. Stranke, od katerih se zahteva razkritje, ne bodo vpletene v spore o zaupnosti posameznih informacij niti jih sodišču ne bo treba preučiti, s čimer se zmanjša negotovost in morebitne zamude, ki nastanejo zaradi pogajanj o zaupnosti. Stranki, od katere se zahteva razkritje, ne bo treba pripravljati nezaupnih različic dokumentov, do katerih bo omogočen dostop v krogu (razen v bolj omejenem obsegu, kadar se zaupni krogi uporabljajo kot ukrep za filtriranje)⁴⁴.
40. Tretjič, za nacionalna sodišča so lahko zaupni krogi učinkovit ukrep v smislu finančnih stroškov razkritja in zlasti glede gospodarskega učinka naložitve nekaterih ukrepov razkritja strankam. To je lahko relevantno zlasti v primeru, kadar stranke razpolagajo z različnimi gospodarskimi sredstvi in te finančne razlike vplivajo na njihovo sposobnost, da v celoti uresničujejo svoje pravice. Če bi na primer prišlo do sporov o zaupnosti med strankama glede tega, ali je potreben nadaljnji dostop, bi se lahko pravni stroški za obe stranki znatno povečali. V taki situaciji bi lahko odločitev o uporabi zaupnega kroga prispevala k znižanju stroškov razkritja, zlasti v tistih primerih, ko se stranki lahko dogovorita o osnovnem seznamu dokumentov, ki se štejejo za pomembne za zahtevek.
41. Četrtič, pri zaupnih krogih ni nujno potrebna fizična izročitev informacij ali fizična navzočnost članov kroga na določeni lokaciji. Pogosto se informacije posredujejo in se do njih dostopa elektronsko. Kadar je elektronsko razkritje mogoče, to prinaša več koristi. Elektronsko razkritje nacionalnimi sodiščem in strankam ne nalaga bremena v smislu fizičnih sob, ki jih je morda treba rezervirati izključno za to uporabo za več dni, potrebe po potovanju na različne lokacije ali namestitve potrebnih orodij informacijske tehnologije na teh različnih lokacijah itd.
42. Končno so lahko zaupni krogi učinkovit ukrep za preprečevanje tveganj nenamernih napak (človeških ali tehničnih), ki se lahko pojavijo med procesom redigiranja zaupnih informacij v dokumentih.

B.2 Organizacija zaupnega kroga

⁴¹ Glej na primer poročilo OECD z dne 5. oktobra 2011 o postopkovni pravičnosti: vprašanja preglednosti v civilnih in upravnih izvršilnih postopkih, str. 12; glej tudi Pripravljalno sporočilo o preglednosti in postopkovni pravičnosti kot dolgoročni temi za obdobje 2019–2020, 6.–8. junij 2018, Konferenčni center OECD, str. 4.

⁴² Kar zadeva podatke, ki so jih zbrali zunanji izvajalci od udeležencev v raziskavi Komisije, je Komisija v odstavku 21 svojega Mnenja v zadevi Sainsbury's proti Mastercard na primer ugotovila, da informacij ni bilo mogoče anonimizirati na način, ki bi v celoti spoštoval zakoniti interes ponudnikov podatkov pri varstvu njihovih zaupnih informacij.

⁴³ Glej v tej zvezi razkritje v zaupnem krogu, ki ga je odredilo Splošno sodišče v zadevi T-296/11, Cementos Portland Valderrivas, SA proti Komisiji, točka 24: „[...] zaradi uravnoteženja načela kontradiktornosti na eni strani ter značilnosti predhodne preiskovalne faze postopka, v kateri zadevno podjetje nima niti pravice do seznanitve z bistvenimi elementi, na katere se opira Komisija, niti pravice do vpogleda v spis, na drugi strani je bil s sklepom z dne 14. maja 2013 vpogled v informacije, ki jih je predložila Komisija, omejen samo na odvetnike tožeče stranke, ki so morali zato podpisati izjavo o zaupnosti.“

⁴⁴ Pri tej ureditvi se lahko zunanjim svetovalcem vložnika zahtevka dovoli, da pregledajo vse zahtevane informacije v zaupnem krogu, da bi opredelili izbrane informacije, za katere se bo zahtevalo dejansko razkritje vložniku zahtevka. Za te dokumente bo pripravljena nezaupna različica, ki bo posredovana vložniku zahtevka. V takih primerih se bo zaupni krog uporabljal v kombinaciji z redigiranjem.

43. Če nacionalno sodišče meni, da je zaupni krog učinkovit ukrep razkritja v danem primeru, se bo morda moralo odločiti o številnih elementih, ki bodo določeni v njegovi odredbi, tudi če bi bili nekateri vidiki morda že določeni v splošnih navodilih sodišča ali drugih postopkovnih pravilih⁴⁵. Najpomembnejši elementi so naslednji.

a. Opredelitev informacij, dostopnih v krogu

44. Nacionalno sodišče bo moralo opredeliti posamezne dokaze ali kategorije informacij (npr. seznam dokumentov), ki bodo vključeni v zaupni krog.
45. Na primer pri postopkih za nadaljnje odškodninske zahteve lahko informacije, ki se razkrijejo v zaupnem krogu, vključujejo zaupno različico sklepa Komisije ali ustreznega nacionalnega organa, pristojnega za konkurenco, informacije, ki jih je pripravila in jim jih predložila stranka, od katere se zahteva razkritje, med upravnim postopkom ter informacije, ki jih je stranka, od katere se zahteva razkritje, pridobila med postopkom vpogleda v spis, ali druge informacije strank in tretjih oseb, ki se nanašajo na zahtevek in niso bile del upravnega postopka.
46. V zvezi s tem se lahko, kot je navedeno zgoraj, olajša odločitev sodišča, če se stranke dogovorijo o seznamu osnovnih dokumentov, ki se štejejo za pomembne za namene postopka. Vendar pa ni vedno možno, da bi se stranke strinjale s tovrstnim razkritjem, saj je lahko zaradi drugih interesov, na primer interesov tretjih oseb, potrebna vključitev nacionalnega sodišča. Zato bo sodišče morda moralo določiti pravila o razkritju, tudi če bi se stranke strinjale s tem postopkom.

b. Sestava kroga

47. Sodišče lahko po zaslišanju strank odredi, kdo bodo člani zaupnega kroga, pa tudi stopnje dostopa članov⁴⁶.
48. Verjetno je, da bodo člani zaupnega kroga tisti posamezniki, ki bodo imeli pravico, da pregledajo dokumente v zaupnem krogu. Odločitev o sestavi kroga se sprejme za vsak primer posebej in bo močno odvisna od vrste in narave informacij, na katere se nanaša zahtevek za razkritje.
49. Člani zaupnega kroga so lahko zunanji svetovalci strank (npr. zunanji pravni svetovalci ali drugi svetovalci), notranji svetovalci in/ali drugi predstavniki podjetij.
50. Potem ko sodišče sprejme odločitev o sestavi zaupnega kroga, bo morda moralo določiti vsakega posameznega člana glede na ime, vlogo ali funkcijo in odnos s strankami⁴⁷. Sodišče lahko določi tudi osebe sodišča, ki je navzoče ali lahko dostopa do kroga skupaj s strankami ali v katerem koli drugem času v primeru fizičnih zaupnih krogov.

Zunanji svetovalci

51. Glede na odnos med vložnikom zahtevka in stranko, od katere se zahteva razkritje, bo morda treba dostop do kroga omejiti na zunanje svetovalce. Med zunanjimi svetovalci so lahko poleg pravnih svetovalcev tudi drugi svetovalci ali izvedenci, kot so računovodje, ekonomisti, finančni svetovalci ali revizorji, odvisno od potreb danega primera.
52. Mogoče je, da je potrebna omejitev dostopa na zunanje pravne svetovalce, ker lahko notranji svetovalci v svojem podjetju opravljajo tudi različne druge funkcije. Notranji svetovalci so lahko pogosto neposredno ali posredno vključeni v strateško odločanje podjetja. Tveganje, da

⁴⁵ Za primer ukrepov organizacije postopka glej Praktične določbe za izvajanje Poslovnika Splošnega sodišča, zlasti strani 34–37, ki obravnavajo zaupnost, (UL L 152, 2015, str. 1), popravek (UL L 196, 2016, str. 56) in spremembe, sprejete 13. julija 2016 (UL L 217, 2016, str. 78).

⁴⁶ V odločitvi o sestavi kroga se lahko določi tudi največje število članov na stranko.

⁴⁷ Glej Mnenje Komisije v zadevi Servier, navedeno zgoraj.

bodo informacije, do katerih je notranji svetovalec dostopal v zaupnem krogu, pozneje vplivale na njegovo svetovanje vodstvenim delavcem podjetja v zvezi s poslovnimi odločitvami, je lahko preveliko, da bi se jim omogočil dostop do nekaterih zaupnih podatkov v določenih okoliščinah (na primer, kadar sta stranki v civilnem postopku dejanska ali potencialna konkurenta in bi jim lahko dostop do poslovno občutljivih ali strateških informacij omogočil neupravičeno konkurenčno prednost; kadar sta stranki v dobavnem odnosu ali kadar informacije, ki se razkrijejo, vključujejo še vedno veljavne sporazume in zato vsebujejo tekoče zaupne informacije).

53. Zunanji svetovalci na splošno niso vključeni v postopke odločanja podjetij, ki jih zastopajo, in v več pravnih redih držav članic jim je dovoljen vpogled v poslovne skrivnosti, strateške načrte ali druge občutljive podatke. Ker pa lahko omejitev dostopa na zunanje svetovalce v določeni meri ovira uresničevanje pravice strank do vpogleda v dokaze, bodo sodišča morda morala skrbno preučiti vrsto dokumentov, ki jih razkritje zadeva, in omejiti dostop na zunanje svetovalce šele, kadar bo menilo, da je to potrebno in mogoče na podlagi postopkovnih pravil na ravni EU (glej odstavek 55 v nadaljevanju, ki se nanaša na pravila direktive o poslovnih skrivnostih) in nacionalnih postopkovnih pravil.

Notranji svetovalci in/ali drugi predstavniki podjetja

54. V nekaterih okoliščinah lahko nacionalno sodišče šteje, da je primerno, da se dostop do zaupnih krogov omogoči notranjim svetovalcem in/ali predstavnikom podjetja (npr. vodstvenim delavcem ali drugemu osebju⁴⁸). O takšnih okoliščinah lahko govorimo, kadar se vse ali del zadevnih zaupnih informacij šteje za poslovno manj občutljive ali kadar ni verjetno, da bi razkritje zaposlenim v podjetju povzročilo škodo zaradi, na primer, odnosa med strankama.
55. Dostop za notranje svetovalce in/ali druge predstavnike podjetja se lahko odobri tudi na podlagi obrazložene zahteve zunanjih pravnih zastopnikov⁴⁹. Te zahteve se vložijo, kadar zunanji pravni svetovalec meni, da zadeve njegove stranke ni mogoče ustrezno obravnavati, ne da bi se informacije v nekaterih dokumentih (ali njihovih delih) stranki razkrile. Do tega bi lahko na primer prišlo, kadar zunanji pravni svetovalec ne more oceniti točnosti ali relevantnosti informacij za zahtevek stranke ali kadar so informacije zelo tehnične ali se nanašajo na določen izdelek/storitev in je za oceno relevantnosti potrebno poznavanje sektorja ali panoge. Člen 9(2) direktive o poslovnih skrivnostih zlasti v pravnih postopkih, povezanih s protipravno pridobitvijo, uporabo ali razkritjem poslovnih skrivnosti, zahteva, da omejen krog oseb, pooblaščen za dostop do dokazov, sestavlja vsaj ena fizična oseba vsake stranke⁵⁰.
56. Poleg tega lahko pravni redi v nekaterih državah članicah v posebnih situacijah omogočajo pridobitev soglasja sodišča za izmenjavo specifičnih informacij z notranjimi svetovalci ali predstavniki podjetja, ne da bi se posameznikom dovolilo, da postanejo člani kroga.
57. Dostop do informacij s strani notranjih svetovalcev in/ali predstavnikov podjetij se oceni za vsak primer posebej in je lahko odvisen od tega, kako blizu so posamezniki, ki jih stranke predlagajo, poslovanju ali področjem dejavnosti, na katere se nanaša zahtevek, ali od drugih dejanskih okoliščin.
58. Zato so lahko glede na specifična nacionalna pravila in specifična razpoložljiva dejstva zaupni krogi sestavljeni samo iz zunanjih pravnih svetovalcev ali kombinacije zunanjih pravnih svetovalcev, drugih zunanjih izvedencev (npr. ekonomistov, računovodij, revizorjev itd.), notranjih svetovalcev in/ali predstavnikov podjetij.

Pravice dostopa

⁴⁸ Na primer posamezniki, zaposleni v vložniku zahtevka na podlagi pogodb o zaposlitvi ali drugih vrst sporazumov o storitvah ali pogodbenih sporazumov.

⁴⁹ V navdih glej obvestilo o vpogledu v spis, odstavek 47.

⁵⁰ Ta zahteva je omejena na poslovne skrivnosti in je ni mogoče ekstrapolirati na druge zaupne informacije.

59. Če je zaupni krog sestavljen iz zunanjih pravnih svetovalcev in notranjih svetovalcev in/ali predstavnikov podjetij, je mogoče, da imajo vse stranke dostop do vseh informacij, ki se razkrijejo v krogu, ali da seodobrijo različne pravice dostopa.
60. Zaupni krogi so lahko sestavljeni iz dveh ravni dostopa: iz notranjega kroga, sestavljenega iz zunanjih pravnih svetovalcev, ki imajo pravico dostopa do najbolj občutljivih informacij, in zunanjega kroga, sestavljenega iz notranjih svetovalcev in/ali predstavnikov podjetij, ki imajo pravico dostopa do preostalih zaupnih informacij.
61. Na podlagi utemeljene zahteve stranke, od katere se zahteva razkritje, lahko sodišče – odvisno od nacionalnih postopkov – tudi naloži posebne omejitve v zvezi z dostopom nekaterih članov kroga do specifičnih dokumentov.
62. V nekaterih primerih bi lahko do zaupnih krogov dostopali tudi upravni in/ali podporni uslužbenci (vključno na primer z zunanjimi ponudniki podpore za eRazkritje ali pravdni postopek, ki zagotavljajo elektronske tehnične storitve) pod nadzorom drugih oseb, ki so identificirane za dostop do kroga, in z enakimi obveznostmi glede zaupnosti.

c. Pisna izjava članov kroga

63. Člani zaupnega kroga so lahko pozvani, da sodišču predložijo pisne izjave v zvezi z zaupno obravnavo vseh informacij, vključenih v zaupni krog.
64. Take izjave lahko med drugim zadevajo dolžnost, da se zaupnih informacij brez izrecnega soglasja sodišča ne sme razkriti nobeni osebi, ki ni tista, ki jo je sodišče uvrstilo na seznam oseb z dostopom do zaupnega kroga⁵¹; obveznost uporabe zaupnih informacij samo za namene civilnih postopkov, v katerih je bila izdana odredba za razkritje; obveznost, da se zagotovi ustrezna hramba informacij v okviru članov zaupnega kroga; obveznost, da se sprejmejo vsi ukrepi, ki so potrebni v zadevnih okoliščinah, da se prepreči nepooblaščen dostop; obveznost, da se vrnejo ali uničijo vse kopije dokumentov, ki vsebujejo zaupne informacije; obveznost, da se dokumenti, do katerih se dostopa v elektronski obliki, ne natisnejo ali da po določenem datumu osebe, identificirane za dostop, do njih ne morejo več dostopati z nobenega računalnika ali naprave itd.
65. Te izjave in zlasti obveznost, da se ne sme razkriti zaupnih informacij strankam, so lahko zelo pomembne v tistih jurisdikcijah, v katerih so zunanji pravni svetovalci v skladu z deontološkimi pravili odvetniške zbornice ali drugimi pravili zavezani, da delijo informacije s svojimi strankami.
66. Poleg tega lahko za predstavnike podjetij, ki sodelujejo v zaupnem krogu, veljajo precej obremenjujoče zahteve. Nacionalno sodišče lahko na primer šteje, da je primerno odrediti, da zadevni zaposleni ne deluje več na področju poslovanja, na katerega se nanaša zahtev.

d. Logistika

67. Nacionalna sodišča morajo v zvezi z zaupnimi krogi odločiti o različnih organizacijskih, infrastrukturnih in logističnih ukrepih⁵². Prvič, zaupni krogi lahko vključujejo fizično ali elektronsko razkritje zaupnih informacij. Fizično razkritje se lahko organizira v prostorih sodišča, v katerih ima nadzor nad razkritjem sodno osebje, ali pa to razkritje organizirajo stranke v svojih prostorih brez sodelovanja sodišča. Fizično razkritje lahko vključuje izročitev papirnih kopij dokumentov, pa tudi razkritje dokazov prek CD-ja, DVD-ja ali ključa USB na fizični lokaciji v prostorih sodišča ali v prostorih strank.

⁵¹ To je odstopanje od običajne prakse, v skladu s katero lahko pravni zastopnik stranke svoji stranki razkrije informacije in procesno gradivo, ki jih prejme od drugih strank v postopku, ter o njih prosto razpravlja.

⁵² Zaradi varstva zaupnih informacij v okviru zahtevkov za razkritje so lahko potrebne spremembe običajnega delovanja sodnih logističnih ali celo telematskih postopkov ali uvedba *ad hoc* postopkov za vsak primer posebej v okviru veljavnega nacionalnega procesnega prava.

68. Razkritje v zaupnem krogu se lahko izvede tudi elektronsko. V takem primeru se podatki naložijo in shranijo na elektronski lokaciji (npr. v oblaku) za čas trajanja razkritja, dostop do informacij pa je zaščiten z gesli.
69. Če se razkritje informacij v zaupnem krogu ne izvede elektronsko, temveč poteka v prostorih sodišča, bo sodišče morda moralo zagotoviti, da so naprave za dostop do informacij ustrezne, razen če je osebam, ki dostopajo do kroga, dovoljeno, da prinesejo svojo opremo.
70. Drugič, sodišče lahko določi trajanje razkritja.
71. Tretjič, sodišče bo morda moralo določiti tudi čas razpoložljivosti sob za razkritje (npr. samo med delovnim časom) ter opredeliti, ali mora biti sodno osebje prisotno v prostorih za razkritje in ali je mogoče v sobe prinesiti beležke ali spise itd.
72. Nazadnje lahko nacionalna sodišča, da bi zagotovila, da so zaupne informacije, razkrite zunanjim svetovalcem strank v zaupnem krogu, med celotnim postopkom zaščitene, od strank zahtevajo, da predložijo tako zaupno kot tudi nezaupno različico svojega procesnega gradiva (nezaupna različica naj na primer vsebuje samo kvantitativne podatke v zgoščenih ali anonimiziranih oblikah⁵³), da zaupne informacije navedejo samo v zaupni prilogi ali da sprejmejo druge ukrepe za zaščito zaupne narave informacij.

C. Redigiranje

73. Pri odločanju o ustreznem ukrepu razkritja lahko nacionalna sodišča tudi preučijo, ali naj stranki, od katere se zahteva razkritje, odredijo, naj pripravi dokumente tako, da odstrani zaupne informacije. Ta postopek se imenuje redigiranje.
74. Redigiranje lahko vključuje nadomestitev vsake zaupne informacije z anonimnimi podatki ali skupnimi številkami ter zamenjavo izbranih odstavkov z informativnimi ali sporočilnimi nezaupnimi povzetki ali celo popolno počrtnitvijo delov dokumentov, ki vsebujejo zaupne informacije.
75. Od strank, od katerih se zahteva razkritje, se lahko zahteva, da omejijo redigiranja na nujno potrebna za zaščito interesov lastnikov informacij. Omejeno redigiranje nekaterih zaupnih informacij je lahko zadostno za zaščito vseh zaupnih informacij v enem ali več dokumentih. Če se na primer redigirajo imena strank, hkrati pa se ne redigirajo zadevne količine dobavljenega izdelka, je to morda dovolj, da se zagotovi varstvo zaupnosti⁵⁴.
76. Možno je, da redigiranje ustreznih informacij brez nadomestitve teh informacij z nezaupnim besedilom ne vzpostavlja pravega ravnovesja med pravico stranke, od katere se zahteva razkritje, do varstva zaupnih informacij in pravico vložnika zahtevka do dostopa do dokazov za utemeljitev njegovega zahtevka ali ugovora. Tudi pretirano redigiranje celotnih strani ali delov dokumentov ali celotnih prilog morda ni sprejemljivo za namene postopka.

C.1 Redigiranje kot učinkovito sredstvo za varstvo zaupnosti

77. Redigiranje je lahko učinkovit ukrep za varstvo zaupnih informacij za kategorije dokumentov, kadar ti razkriti dokumenti in informacije kljub nadomestitvi zaupnih informacij z nezaupnim besedilom ostanejo smiselni in primerni za uresničevanje pravic vložnika zahtevka za razkritje.
78. Zato je lahko uporaba redigiranja še posebej učinkovita, kadar se zaupne informacije nanašajo na tržne podatke ali številke (npr. promet, dobiček, tržni deleži itd.), ki jih je mogoče

⁵³ Nezaupne različice procesnega gradiva morajo drugim strankam omogočiti, da razumejo argumente in dokaze, na katere se sklicujejo, da lahko o zadevi razpravljajo s svojimi pravnimi zastopniki in jim dajo ustrezna navodila.

⁵⁴ Dostopnost informacij o dobavljenih količinah je lahko bistvena za količinsko opredelitev škode, povzročene na nižji stopnji dobavne verige (tj. škode, ki je prizadela posredne stranke).

nadomestiti z reprezentativnimi razponi, ali kadar je mogoče kvalitativne podatke smiselno povzeti.

79. Redigiranje je lahko tudi učinkovit ukrep za varstvo zaupnih informacij, kadar je količina zaupnih informacij, ki je predmet razkritja, omejena. Zelo veliko število dokumentov, ki bi jih bilo treba redigirati, je, odvisno od okoliščin zadeve, pokazatelj, da bi bili drugi ukrepi razkritja primernejši glede na čas, stroške in vire, potrebne za pripravo nezaupnih različic.
80. Končno je lahko redigiranje zaupnih informacij tretjih oseb učinkovito tudi v primerih, kadar ima imetnik informacij v lasti informacije tretjih oseb, ki morda niso zaupne zanj, vendar so lahko zaupne v razmerju do vložnika zahtevka⁵⁵. Do tega bi lahko na primer prišlo, če bi bila vložnik zahtevka, ki bo pridobil dostop do informacij, in tretja oseba konkurenta. V takih primerih mora stranka, od katere se zahteva razkritje, morda pridobiti soglasje tretjih oseb za razkritje zaupnih informacij ali pa njihovo soglasje za predlog za redigiranje⁵⁶. Vendar lahko nacionalna sodišča menijo, da je redigiranje manj učinkovito v tistih primerih, kadar zahtevki vključuje veliko število dokumentov tretjih oseb, ker bi lahko postopek sodelovanja s tretjimi osebami v tem smislu nalogo dodatno zapletel.

C.2 Redigiranje zaupnih informacij

81. Nacionalna sodišča so lahko – odvisno od različnih postopkovnih pravil – bolj ali manj aktivno vključena v proces redigiranja. Nadzorujejo lahko proces redigiranja in so sogovornik za stranke in tretje osebe. Možno pa je tudi, da so stranke v prvi vrsti odgovorne za zagotavljanje nezaupnih različic in/ali pridobitev soglasja tretjih oseb za predloge za redigiranje.
82. V vsakem primeru je lahko za nacionalna sodišča koristno, da za usmerjanje procesa priprave nezaupnih različic izdajo splošna navodila strankam in/ali specifična navodila za postopek v obravnavi, ki jih mora ta izvesti, po možnosti v skladu z nacionalnimi postopkovnimi pravili. Taka navodila so lahko koristna za določitev postopka, za katerega sodišča pričakujejo, da ga bodo stranke upoštevale pri redigiranju zaupnih informacij, in za jasno opredelitev zadevnih odgovornosti.
83. Nacionalna sodišča lahko za učinkovito obravnavanje zahtevkov za redigiranje od strank zahtevajo, da:
- (i) označijo vse zaupne informacije v izvirnih zaupnih dokumentih v oglatih oklepajih in jih obarvajo tako, da ostanejo čitljive, preden sprejmejo odločitev o tem, kaj bi bilo treba redigirati;
 - (ii) pripravijo seznam vseh informacij, ki so predlagane za redigiranje (vsaka beseda, podatek, odstavek in/ali oddelek, ki naj bi se redigiral);
 - (iii) za vsako predlagano redigiranje predložijo razloge, zakaj bi bilo treba informacije obravnavati zaupno;
 - (iv) ne nadomestijo redigiranih informacij s preprostimi oznakami, kot so „poslovna skrivnost“, „zaupno“ ali „zaupne informacije“, ampak z informativnim in sporočilnim nezaupnim povzetkom redigiranih informacij⁵⁷. Pri redigiranju kvantitativnih podatkov (npr. prodaja, promet, dobiček, podatki o tržnih deležih, cene itd.) se lahko uporabijo smiselni razponi ali skupni zneski. Za podatke o prodaji in/ali prometu na primer razponi, ki so večji od 20 % točnega zneska, morda niso smiselni;

⁵⁵ Do take situacije lahko pride, ker dokumenti tretjih oseb ne vsebujejo zaupnih informacij v razmerju do imetnika informacij ali ker je imetnik informacij že imel dostop do nezaupne različice dokumentov, v kateri so bile informacije, ki so se v razmerju do imetnika informacij šteje za zaupne, predhodno redigirane.

⁵⁶ Do take situacije pride, ker samo dejstvo, da se imetnik informacij na primer strinja s pogoji zaupnega kroga, ne pomeni, da bi bilo to sprejemljivo za tretje osebe. Glej Mnenje Komisije v zadevi Sainsbury's Supermarkets Ltd proti Mastercard Incorporated in drugi, navedeno zgoraj, odstavek 23.

⁵⁷ Glej na primer člen 103(3) Poslovnika Splošnega sodišča.

kar zadeva tržne deleže, razponi, ki so večji od 5 % točne številke, tudi morda niso smiselni, odvisno od okoliščin postopka v obravnavi;

- (v) predložijo nezaupne različice zadevnih dokumentov, ki odražajo strukturo in obliko zaupnih različic. Zlasti informacije iz izvirnega dokumenta, kot so naslovi ali razdelki, številke strani in oznake odstavkov, naj bi ostali nespremenjeni, tako da bi oseba, ki bere dokument, lahko razumela obseg redigiranja in njegov učinek na zmožnost razumevanja informacij po razkritju;
 - (vi) zagotovijo, da so predložene nezaupne različice tehnično zanesljive in da redigiranih informacij ni mogoče pridobiti z nobenim sredstvom, niti z uporabo forenzičnih orodij.
84. Ko se zahtevki za redigiranje predložijo, nacionalno sodišče odloči, ali je predlagano redigiranje sprejemljivo. V primeru spora bi moralo biti sodišču omogočeno, da stranke in tretje osebe pred sprejetjem odločitve zasliši.
85. Po opravljenem redigiranju se lahko nezaupne različice izvirnih dokumentov uporabljajo v celotnem civilnem postopku in dodatno varstvo ni potrebno.

D. Imenovanje izvedencev

86. V nekaterih jurisdikcijah se lahko nacionalna sodišča odločijo tudi, da za dostop do zaupnih informacij, na katere se nanaša zahtevek za razkritje, imenujejo tretjo osebo s strokovnim znanjem na posameznem področju (npr. računovodstvo, finance, konkurenčno pravo, revizija itd.). Vloga takega izvedenca, ki ga imenuje sodišče, je drugačna od izvedencev, ki jih imenuje stranka, ki se pogosto uporabljajo v nekaterih jurisdikcijah za podporo zahtevka ali ugovora stranke.
87. Če nacionalna postopkovna pravila to dovoljujejo, je lahko na primer naloga izvedenca pripraviti sporočilen nezaupen povzetek informacij, ki se dajo na voljo vložniku zahtevka. Ali pa se lahko, če to dovoljujejo veljavna nacionalna postopkovna pravila, izvedencu poveri naloga, da pripravi zaupno poročilo, ki se lahko da na voljo samo zunanjemu svetovalcu vložnika zahtevka, in nezaupno različico poročila za vložnika zahtevka.

D.1 Imenovanje izvedencev kot učinkovito sredstvo za varstvo zaupnosti

88. Prvič, imenovanje izvedencev se lahko izkaže za učinkovit ukrep, kadar so informacije, ki jih je treba razkriti, poslovno zelo občutljive in kvantitativne ali tehnične narave (npr. informacije, vključene v poslovne knjige ali računovodske obračune, podatki o strankah, proizvodni postopki itd.). V takih primerih lahko izvedenci povzamejo in/ali združijo zaupne informacije, da bi te postale dostopne vložniku zahtevka za razkritje.
89. Drugič, izvedenci so lahko učinkoviti tudi, kadar ena od strank zahteva nadaljnji dostop do zaupnih dokumentov, ki vsebujejo osnovne podatke. Tak primer so odškodninski zahtevki, pri katerih je treba imeti dostop do osnovnih podatkov za oceno deleža povečanih stroškov, ki so bili preneseni naprej (npr. prodajne cene, obseg prodaje, rabati, interni dokumenti, ki prikazujejo strategije oblikovanja cen itd.).
90. Tretjič, v primerih, kadar se zelo veliko število dokumentov, ki jih je treba razkriti, nanaša na zaupne informacije tretje osebe, lahko sodišča menijo, da je bolj učinkovito imenovati izvedenca, ki se mu odobri dostop do teh informacij in zaupa oblikovanje mnenja glede njihove zaupne narave, kot da bi sodelovala v razpravah s strankami o obsegu redigiranja ali vzpostavila zaupni krog.

D.2 Navodila izvedencem

91. Nacionalno sodišče bo imenovalo izvedence in jim dalo navodila. Nacionalna sodišča lahko, odvisno od različnih postopkovnih pravil, imenujejo neodvisne zunanje izvedence s seznama izvedencev, ki jih je odobrilo sodišče, s seznama izvedencev, ki so jih predlagale stranke itd. Nacionalno sodišče bi morda moralo v skladu z nacionalnimi postopkovnimi pravili pri imenovanju izvedenca preučiti ali odločiti, kdo bo nosil njegove stroške.
92. Ko je izvedenec izbran, lahko nacionalna sodišča od izvedenca zahtevajo, da predloži pisne izjave v zvezi z zaupno obravnavo vseh informacij, do katerih bo imel dostop.
93. Kot v primeru članov zaupnega kroga se lahko od izvedencev zahteva, da morajo dati svoje soglasje, da ne bodo razkrili zaupnih informacij nobeni osebi, ki ni na seznamu sodišča, ali brez izrecnega soglasja sodišča; da bodo uporabljali zaupne informacije samo za namene civilnih postopkov, v katerih je bila izdana odredba za razkritje; da bodo zagotovili ustrezno hrambo informacij; da bodo sprejeli vse ukrepe, ki so potrebni v zadevnih okoliščinah, da se prepreči nepooblaščen dostop, ter da bodo vrnili ali uničili vse kopije dokumentov, ki vsebujejo zaupne informacije, itd.
94. Od izvedencev se lahko zahteva tudi, da prijavijo vsa nasprotja interesov, ki bi jim lahko preprečevala izvajanje njihovih naloge.
95. Poleg tega lahko sodišče izvedencu odredi, kakšno vrsto poročila naj pripravi (npr. povzetek, poročilo na podlagi zbirnih podatkov itd.) in ali mora izvedenec pripraviti zaupno in nezaupno različico poročila.
96. Kadar koli se pripravi zaupna različica izvedenskega poročila, se lahko praviloma deli le z zunanjimi pravnimi zastopniki strank, stranke pa lahko dostopajo le do nezaupne različice poročila. Kadar nacionalno sodišče omeji dostop do zaupne različice poročila, ki ga je pripravil izvedenec, samo na zunanjega pravnega zastopnika stranke, se od zunanjega pravnega zastopnika stranke zahteva, da zaupnih informacij, ki jih vsebuje ta zaupna različica, ne deli s svojo stranko. Če lahko tudi stranke v skladu z nacionalnimi postopkovnimi pravili imenujejo lastne izvedence, se lahko to upošteva pri dodelitvi naloge neodvisnemu izvedencu in se tudi izvedencem strank zagotovi dostop do dokazov.
97. Če je bil strankam v skladu z nacionalnimi pravili omogočen dostop do zaupne različice poročila izvedenca, se tudi v taki situaciji uporabljajo vsi pridržki, izpostavljeni zgoraj v zvezi z dostopom stranke do zaupnih informacij, ki se razkrijejo v zaupnem krogu (glej odstavke 54–57).

IV. Varstvo zaupnih informacij med celotnim postopkom in po njem

98. Nacionalna sodišča bodo morda tudi morala preučiti, kako se bodo zaupne informacije uporabljale in navajale, na primer v procesnem gradivu in/ali na obravnavah.
99. Če na primer zastopniki strank v svojem procesnem gradivu uporabljajo informacije, do katerih so dostopali v zaupnem krogu ali ki so vključene v zaupno izvedensko poročilo, lahko nacionalna sodišča od njih zahtevajo, da se na take informacije sklicujejo le v zaupnih prilogah, ki se predložijo skupaj z glavnim procesnim gradivom. Če se želijo zastopniki strank na take informacije sklicevati med sodno obravnavo ali zaslišanjem izvedenca v zvezi s takimi dokazi, lahko nacionalna sodišča organizirajo obravnave, zaprte za javnost, če je to mogoče v skladu z veljavnimi predpisi o civilnem postopku.
100. Potreba po varstvu zaupnih informacij se lahko pojavi tudi pozneje, na primer v času sprejetja sodb, uradnega obvestila o njih ali njihove objave, v primeru zahtevkov za dostop do evidenc sodišča ali med pritožbami. Dejansko so lahko zaupna izvedenska poročila del spisa sodišča. V takih primerih bodo nacionalna sodišča morda morala sprejeti ukrepe za varstvo takih informacij, ko bo civilni postopek zaključen, ali, če to ni postopkovno izvedljivo, zahtevati, da izvedenci pripravijo le nezaupne različice svojih poročil.

A. Obravnave, zaprte za javnost

101. V skladu z načelom sodstva, odprtega za javnost, so civilni postopki na splošno javni⁵⁸ in nacionalna sodišča lahko iščejo ravnovesje med interesom za varstvo zaupnih informacij in potrebo po omejitvi poseganja v načelo javnosti sojenja.
102. Nacionalna sodišča se lahko odločijo, da bodo izključila sklicevanja na zaupne informacije iz javnih obravnav ali da bodo za javnost zaprte samo obravnave tistih delov, v katerih bi se lahko razpravljalo o zaupnih informacijah. V tem primeru bi se morala nacionalna sodišča odločiti, komu bi bila dovoljena udeležba na zaprti seji. Ta odločitev je lahko odvisna od tega, kako in komu so bile zaupne informacije razkrite (npr. zunanjim svetovalcem strank, izvedencu, predstavnikom podjetja strank itd.).
103. Obravnave, zaprte za javnost, so lahko učinkovito sredstvo za navzkrižno preverjanje dokazov, razkritih v zaupnem krogu, ali za zaslišanje izvedencev o zaupnih dokazih, vključenih v njihova poročila.
104. V delih obravnav, zaprtih za javnost, lahko sodelujejo samo tisti zunanji in/ali notranji predstavniki podjetij, ki jim je bil odobren dostop do zaupnih dokumentov v zaupnem krogu in (če je to relevantno) izvedenec, ki je imel dostop do informacij.

B. Objava

105. Nacionalna sodišča bodo morda morala zagotoviti, da v nobeni odločbi ali sodbi, ki bo objavljena, ne bo zaupnih informacij.
106. Nacionalna sodišča lahko preučijo, da se zaradi varstva zaupnih informacij strank ali tretjih oseb ob izdaji sodbe in odrejanju njene objave anonimizirajo vse informacije, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti vir informacij, oziroma redigirajo deli sodbe, ki se nanašajo na zaupne informacije, iz javno dostopne različice sodne odločbe⁵⁹.
107. Sodišče bi moralo morda poleg varstva zaupnih informacij ob objavi preučiti tudi, kako zaščititi zaupne informacije v različici sodbe, o kateri se uradno obvestijo stranke, brez poseganja v pravico strank do pritožbe.

C. Dostop do evidenc sodišča

108. Nacionalna sodišča bodo morda morala tudi zaščititi zaupne informacije v zvezi z zahtevki za dostop do evidenc sodišča (ki se nanašajo bodisi samo na sodbo bodisi na celoten spis), po možnosti v skladu z nacionalnimi postopkovnimi pravili.
109. Nacionalna sodišča se lahko odločijo, da bodo omejila dostop do dela spisa sodišča (npr. zavrnejo lahko dostop do dokumentov, razkritih v zaupnem krogu, poročil izvedencev, zapisnikov obravnav, zaupne različice procesnega gradiva itd.) ali do celotnega spisa. Nacionalna sodišča bodo morda morala zlasti naročiti nezaupno različico zapisnika obravnave, ki se vključi v evidence sodnega spisa, ali odločiti, da se določene informacije, ki se omenjajo med zaslišanjem, ne vključijo v evidence.
110. Sodišča bodo morda morala pri odločanju, ali dostop omejiti delno ali v celoti, oceniti, kdo zahteva dostop do spisa sodišča. Sodišča bodo morda morala na primer upoštevati, da osebe, ki zahtevajo dostop, lahko delujejo na istem trgu ali se ukvarjajo z isto dejavnostjo kot stranke v civilnem postopku (na primer konkurenti strank, poslovni partnerji itd.) in imajo lahko poseben interes, da bi pridobile dostop do spisa sodišča po zaključku postopka.

⁵⁸ Glej člen 6 Evropske konvencije o človekovih pravicah in člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, navedeni zgoraj. V nekaterih državah članicah izjeme od tega načela zadevajo ohranjanje javnega reda, varstvo temeljnih pravic ali druge osrednje cilje.

⁵⁹ Glej tudi člen 9(2)(c) direktive o poslovnih skrivnostih.

111. Sodišče lahko morda preuči, če to dopuščajo veljavna nacionalna postopkovna pravila, ali ne bi bilo v primeru velike količine zaupnih informacij in odredbe ukrepov med postopkom, kot so zaupni krogi, učinkovitejše v celoti zapečatiti spis sodišča za določeno obdobje, kot pa pregledati spis, da se izločijo kategorije dokumentov ali dokumenti, za katere se dovoli dostop ali ne po izdaji sodbe.